

§3. NHÂN, CHIA SỐ HỮU TỈ

A - MỤC TIÊU

– HS nắm vững các quy tắc nhân, chia số hữu tỉ, hiểu khái niệm tỉ số của hai số hữu tỉ.

– Có kĩ năng nhân, chia số hữu tỉ nhanh và đúng.

B - NHỮNG ĐIỂM CẦN LƯU Ý

Các quy tắc nhân, chia số hữu tỉ đều đưa về các quy tắc nhân, chia phân số HS đã được học. Bài này chỉ củng cố lại các quy tắc đó. Điểm mới ở đây là giới thiệu cho HS khái niệm tỉ số của hai số hữu tỉ.

C - GỢI Ý DẠY HỌC

HS cần được ôn tập về quy tắc nhân, chia phân số, các tính chất của phép nhân trong \mathbf{Z} , của phép nhân phân số.

Với mỗi phép tính GV cho HS ôn lại quy tắc, sau đó áp dụng để làm các ví dụ và làm tại lớp ?.

GV trình bày phần "Chú ý" như trong SGK.

D - HƯỚNG DẪN GIẢI BÀI TẬP SGK

Bài 11. Lưu ý HS rút gọn kết quả tìm được :

a) $\frac{-3}{4}$; b) $\frac{-9}{10}$; c) $\frac{7}{6} = 1\frac{1}{6}$; d) $-\frac{1}{50}$.

Bài 12. Mỗi câu có thể có nhiều đáp số, cần cho HS kiểm tra lại các đáp số tìm được.

Bài 13. a) $\frac{-15}{2} = -7\frac{1}{2}$; b) $\frac{19}{8} = 2\frac{3}{8}$; c) $\frac{4}{15}$;

d) Hướng dẫn HS làm như sau: $\frac{7}{23} \cdot \left(\frac{-8}{6} - \frac{15}{6} \right) = \frac{7}{23} \cdot \frac{-23}{6} = \frac{-7}{6} = -1\frac{1}{6}$.

Bài 14.

$\frac{-1}{32}$	\times	4	=	$\frac{-1}{8}$
:		\times		:
-8	:	$-\frac{1}{2}$	=	16
=		=		=
$\frac{1}{256}$	\times	-2	=	$\frac{-1}{128}$

Bài 15.

$$4 \cdot (-25) + 10 : (-2) = -100 + (-5) = -105.$$

Cách khác: $4 \cdot 10 \cdot (-2) + (-25) = -105$

$$\frac{1}{2} \cdot (-100) - 5,6 : 8 = -50 - 0,7 = -50 + (-0,7) = -50,7.$$

Bài 16. a) $\left(\frac{-2}{3} + \frac{3}{7} \right) : \frac{4}{5} + \left(\frac{-1}{3} + \frac{4}{7} \right) : \frac{4}{5} = \left(\frac{-2}{3} + \frac{3}{7} + \frac{-1}{3} + \frac{4}{7} \right) : \frac{4}{5}$
 $= \left(\frac{-3}{3} + \frac{7}{7} \right) : \frac{4}{5} = 0 : \frac{4}{5} = 0.$

b) $\frac{5}{9} : \left(\frac{1}{11} - \frac{5}{22} \right) + \frac{5}{9} : \left(\frac{1}{15} - \frac{2}{3} \right) = \frac{5}{9} : \frac{2-5}{22} + \frac{5}{9} : \frac{1-10}{15}$
 $= \frac{5}{9} \cdot \frac{22}{-3} + \frac{5}{9} \cdot \frac{-15}{9} = \frac{5}{9} \cdot \left(\frac{-22}{3} + \frac{-5}{3} \right) = \frac{5}{9} \cdot \frac{-27}{3}$
 $= \frac{5 \cdot (-27)}{9 \cdot 3} = -5.$

Lưu ý HS: Nhận xét kĩ đặc điểm của đề bài, áp dụng tính chất các phép tính đã học để tính được nhanh và đúng.

E - TÀI LIỆU BỔ SUNG

Cho HS khá, giỏi làm thêm các bài tập từ 17 đến 23 SBT Toán 7, tập một.